

(Време, 24.09.2009)

Србија је у шоку. Хрватска је такође у шоку. За дивно чудо, Србија овога пута није шокирана Хрватском, нити је Хрватска шокирана Србијом, него су шокиране свака самом собом – што је значајан, мада трагично окаснели напредак: да је по правди, не би од шока себи долазиле бар у последњих двадесет година. Него чим се која пробуди из коме, одмах поново па'не у несвест кад се сети која је и каква је.

Елем, ево тобожње "пристојне већинске Србије" како цокће и одмахује главом бојажљиво дзиркајући на улично фашистичко дивљање по Београду, чудом се чудећи какве је то вампире и караконцуле изнедрила, као да су пали с Марса право на Теразије, као их није она, на разне начине, начинила таквима какви јесу, одобравајући или тек оћуткујући сваковрсну мржњу и насиље према Другости које год врсте. А ено и тобожње "пристојне, већинске Хрватске" како зури у – ехфераловски речено – *тупилу од некужења*

на шовинистичке изјаве становитог Керум Жељка, по занимању велетрговца и изабраног градоначелника Сплита, баш као да је и тај Керум љоснуо с Марса право на Риву, а не да је, колико јуче, изабран на демократским и плуралистичким изборима, с већином од преко 56 одсто Сплићана, Сплићанки и друге Сплићанади.

Не бих се овде бавио ђубретом у комшијском дворишту да Керум Жељко, у својој литанији на ХРТ-у, није спонтано изрекао једну кључну ствар, која и те како важи и за "наш случај". Наиме, након што је – лежерном вехементношћу својственом идиотима који се очитују о стварима које их превазилазе – изрекао како "никада не би прихватио Србина за зета" и томе слично, водитељ Станковић поставио му је просто, а преважно филозофско питање – али, зашто?! Керум је одговорио као из топа, с једва приметном нотом резигнираности у гласу: *а, тако смо одгојени*. Некога ће збунити ово прво лице множине у његовом одговору, али није ни то без неке: Керум очигледно мисли на свој ментално-културолошки миље, са свим његовим трибалним карактеристикама. А тај миље, узгред, није нужно "пурални" и "динарски"; камо среће да је то тако једноставно! Али, главни расадник *најбољег фашизма* увек је у малограђанштини...

Без обзира на потоњи каракушљиви покушај рационализације (у стилу "Срби нама

Пише: Теофил Панчић
субота, 26 септембар 2009 15:17

Хрватима никада добра нису донијели"), Керум је заправо признао да је фашистичност његовог светоназора нешто предрационално, *аутоматски наслеђено* као каква непокретна имовина, нешто што он заправо принципијелно не би умео да (од)брани, и то не само зато што је он, Керум Жељко, отужно неуро створење које има трајну и неизлечиву

муку с речима

, него зато што то и није нешто што било ко аргументовано може да одбрани: или си "такав" (јер си "тако одгојен") или пак ниси.

Погледајмо сада фрку око Поворке поноса. Добро, улични извођачи радова из навијачких банди и парапатриотских фашистичких фаланги су бића на нивоу интелектуалног развоја негде на пола пута између лимене пепељаре и Керум Жељка. Њихови предводници су то исто, али су нешто ближе Керуму. Од таквих не очекујеш сувисли одговор на питање "зашто". Један пристојан *урлик* био би сасвим довољан. Њих, међутим, подржава и опслужује пристојна интелектуална логистика, од све бизарнијег серкла НСП мислилаца па до црквеног врха. За разлику од Керума и београдских уличних бараба, њих не мори "мука са речима"; – само

мука са смислом

. Па, хајде онда да видимо како, дакле, они одговарају на станковићевско вапајно питање –

зашто

?

Читао сам све што се ових дана и недеља о томе дало прочитати, слушао сам све што се дало чути. Испоставило се да сам траћио време: било је довољно да *преведем Керума на српски* . Јер,

њихов се коначни одговор своди на Керумову домислицу. И они су "тако васпитани"; – и шлус. Наравно, они су прочитали нешто књига, па ће то упаковати за нијансу боље: Поворка је "удар на традиционалну Србију";, "већинска Србија подржава традиционалне вредности";, "ми смо за породичне вредности"; и све у том смислу: традиционално, национално, породично... Као да су те помпезне речи некакви појмови испуњени иманентним садржајем око кога нема и не може бити спора (а тај њихов Једини Прави Садржај у њиховом је ексклузивном поседу, и дошапнуо им га је Бог лично, на течном српском), и као да је човек, па још интелектуалац, биће које се родило, живи и граби према смрти зато да би "испуњавало завете предака". Ствар је још бизарнија утолико што, дакако, нигде никаквих

завета

и нема, јер су наши преци имали паметнија посла него да осмишљавају нашу данашњу агенду, баш као што и ми имамо другог посла него да нашим праунуцима (о чијим искушењима не можемо знати ништа) задајемо домаће задатке... Све је то ретроактивни митолошки/митомански конструкт, који легитимацијско утемељење за дубоки, ледени

Пише: Теофил Панчић
субота, 26 септембар 2009 15:17

страх од озбиљног промишљања садашњости тражи у стереотипизованој, од контекста и смисла испраној слици Прошлости. Зашто сте, дакле, против Поворке поноса? Хммм... оваај... зато што смо "тако васпитани". И зашто још? Зато што "тога овде никада није било". Тачно – није било. Није било ни другде – док није почело да бива

. И

никада

овде није било ни фудбала, ни железнице, ни централног грејања, ни општег права гласа – док их једном нисмо увели, углавном се угледајући на добра искуства других.

Никада

није било ни мобилних телефона, а сада сваки од вас билмеза шета бар по два... Или ти је прадеда можда носио мобилни на Цер и Колубару?! Је л' им'о 063 или 064?!

Специјално "васпитање" које зазивају и Керум и беокерумчићи заправо је нешто сасвим друго: жиг ропства. Право васпитање је "извођење на пут", а када се на путу нађеш, од тебе се очекује да спознањем света превазиђеш племените претке, као што ће и твоји потомци превазићи тебе. Идеологија робова је нешто друго: поносно наслеђујем свој скучени, загушљиви светић, и поносно га предајем даље, неоштећеног. И одсећи ћу сваку руку која посегне за прозором, намерна да га отвори, да прове(т)ри постулате мог устајалог микрокосмоса.